Tizennyolcadik évfolyam. 191. szám. Kolozsvárt, hétfő, augusztus 24. 1896.

SZERKESZTŐI IRODA:
Belmagyar-utcza 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA:
Egész évre 16 frt. v. 32 korona. | Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. | 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9. POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP. Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvárt, Belközép-utcza 33-ik szám.

Egy négyszög czentimeternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt.
Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.
Nyilttéri czikkek:
garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A nyilvánosság joga.

Könnyen veszedelmessé válható divat kezd lábra kapni az ujságirásban.

Utóbbi időben ugyanis szokásba vették leginkább a fővárosban megjelenő ujságok, hogy egyes bünesetekben bevezetett előzetes vizsgálati eljárás egyes fázisairól, a vizsgáló biró ténykedéseiről és a biróság itéleteiről nyilvánosan és legtöbbször egyoldalu, vagy téves informácziók alapján kritikai és a legtöbbször merőben laikus megjegyzéseket tartalmazó czikkelyeket irnak.

Kétségtelen tény, hogy minden olyan aktus, mely nyilvánosan történik — tárgya lehet a nyilvános kritikának. És daczára annak, hogy különösen bünesetekben lefolyó birósági tárgyalások nyilvános jellegüek, — még sem tartjuk helyesnek azt, hogy a politikai napisajtónak ilyen kifejezetten szakkérdésekben avatatlan munkásai nyilvános kritika tárgyává tegyék a biróságoknak még jogerőre nem jutott itéleteit, s főképen a vizsgáló biróknak az előzetes bünvizsgálat során tett intézkedéseit, melyek különben sem nyilvános jellegüek.

A napi sajtó az ilyen természetü ügyek és intézkedések nyilvános tárgyalásába indokolatlanul avatkozik és igen óhajtandó, hogy ez a veszedelmessé válható ujságirói divat mennél előbb leszoruljon a divatos áramlatok teréről.

A törvény a bün és jogesetek elbirálását épen azért bizta független és pártatlan biróságokra, s épen azért utalta ezek elintézését az e czélra szervezett és szakemberekből megalkotott testületekre, mert ilyen természetü kérdések elbirálása először „különös szakképzettséget igényel,“ másodszor mert csak ugy várható a megbontott jogrend helyreállitása, ha ily ügyekben „kizárólag az arra hivatott testületek intézkednek“ még pedig azzal a pártatlansággal, melyre a biróságok tagjait „bevett esküjök kötelezi.“

Minden rendezett jogállamban az ily ügyekben itélkező külön felsőbb forumok éppen azért vannak felállitva, — hogy a mennyiben egyik másik biró egyénileg, vagy egyik másik biróság testületileg olykép intéz el valamely jog- vagy bünkérdést, hogy az abban érdekelt felek valamelyike nem látja abban a maga igazát kellőképen kielégitve, akkor fennhagyatik a joga, hogy az ügyet az arra hivatott felsőbb forumon felülvizsgáltassa és a maga által formált igazságnak megfelelőbb itéletet nyerjen ki.

És ez igy van rendjén. Mert el sem lehet hamar képzelni, hogy minő jogállapotok keletkeznének akkor, ha a törvény által berendezett forumok elé utalt jog és bünkérdésekben a tömeg, vagy is a nyilvánosság kezdene biráskodni és az itélkezés jogát magához ragadni?

Ennek az volna az elmaradhatatlan következménye, hogy sokszor a legvitálisabb büneseteket — mielőtt az arra hivatott törvényes forumok végérvényesen elintézhetnék — az arra nem hivatott, s igy tehát illetéktelen forum, vagy is a nyilvánosság: az ugynevezett közvélemény idézné a maga birói széke elé és biráskodik felette a hangulat.

Biráskodnék a szerint, a mint a közhangulat alakulna, nem pedig a szerint, a mikép a törvény rendeli.

Biráskodnék egy avatatlan és illetéktelen forum a szerint, a mint a deliquens bünössége, vagy büntetlensége iránt a tömeg meggyőződnék, nem pedig a szerint, a mint rendezett jogállamban a törvény és ennek mindenki által tiszteletben tartandó rendelkezései előirják.

Keletkeznék pedig ily utóda egy felfordult jogállapot, a melyben a közerkölcsök megtalzulnának, a törvény iránti köteles tisztelet megrendülne; a bünesetek tehát a jogrend önhatalmu megzavarásának száma miatt ijjesztő mértékben elszaparodnának, szóval előállana a jogrend által feltételezett rendezett jogállapotnak olynemü átváltozása, a melyből csak a rendbontó elemeknek volna hasznuk.

Minthogy pedig minden polgárnak, a ki egy rendezett jogállam által biztositott előnyök élvezetébe kiván jutni, annak komolyan akarnia kell, hogy a törvényes rend és jogállapot minden vonalon meglegyen védve minden erőszakos vagy egyoldalu megzavarástól.

Akarnia és óhajtania kell tehát azt is, hogy mindenki tartsa tiszteletben a törvényt, annak alkalmazóit és ne vigye az utcza és a hangulat itélőszéke elé a törvényes forumok hatáskörébe utalt jog és bünkérdéseket.

Ez az eljárás lehet szenzációs, lehet tetszetős igen sokaknak, de felettébb ártalmas a jogrendre és a törvény tiszteletre nézve, melyet pedig mindenkinek védelmeznie kötelessége.

Politikai hirek.

Magyar miniszterek a czár körül. Tudvalevő, hogy a fehér czár a napokban Bécsben tesz látogatást, a hol nagy dáridóra készülnek. Minthogy a magyar miniszterek sem hiányozhatnak, hát szépen felrendelték valamennyiüket, s már pakolnak is. Mint ugyanis tudósitónk irja, Bánffy báró miniszterelnök már hétfőn este Bécsbe utazik és ezt az alkalmat felhasználja természetesen arra is, hogy a függő kérdésekben osztrák kollegájával konferáljon. Kedden aztán a kormány többi tagjai közül Perczel Dezső, Darányi Ignácz, Fejérváry Géza báró, Jósika Samu báró és Dániel Ernő miniszterek utaznak Bécsbe.

Ki lesz a pécsi püspök? Mint Budapestről értesitenek Dulánszky püspök halálával megüresedett nagy jövedelmü pécsi püspökségért a kulisszák mögött heves harcz folyik. Most azonban, mint jól értesült helyről megtudtuk, körülbelől dülőre jutott a dolog, még pedig nem a kormány jelöltjének győzedelmével. A pécsi püspökséget minden valószinüség szerint Steiner Fülöp, székesfehérvári püpök kapja meg, még pedig kizárólag ama magas befolyás érvényesülése következtében, mely az ő érdekében a leghathatósabban sorompóba szállt.

Nyiltszó.

Udvarhelymegye református papjaihoz.

Egyébb szerencsétlenségek mellett az udvarhelyvármegyei ev, ref. egyházközségek belső életét még azon veszedelem is fenyegeti, hogy lelkészeink egy része az országos politikai izgalmakban tevőleges szerepet készül magára vállalni. Mielőtt ez a veszedelem beállana s erkölcs vallási szempontból biztosan bekövetkező hátrányait egyházközségeinkben érezhetuök, ugy is, mint a ref. anyaszentegyház hiveinek s a mi ettől, hála az égnek, el nem választható, ugy is, mint hazafiaknak, e nem engedhető kötelességünk, figyelmeztető, intő felvilágositó szavunkat, protestánsokhoz illő őszinteséggel, hazafiakhoz illő agodalommal nyiltan és férfiason fölemelni.

Mint hazafiaknak: czélunk megakadályozni a vallás felekezeti viszályokat; mint reformátusoknak: czélunk megoltalmazni egyházunk belső békéjét.

Tudvalevő tény, hogy az ált alános vá lasztások előestélyén Udvarhelymegyében megalakult először a kormánypárt s azután az egyesült ellenzék. A református lelkészek egyrésze a kormánypárthoz, másrésze az ellenzékhez csatlakozott.

Ez ellen nekünk semminemü kifogásunk nincs és nem lehet. Mi a szabadság hivei vagyunk minden téren, s ez minket arra kötelez, hogy minden jóhiszemü véleményt tiszteletben tartsunk. Ha a református lelkészek politikai hitvallásának egyik vagy másik párt müködése jobban megfelel, s ha ők, édes hazánk boldogitásának reményét ezen vagy azon párthoz füzik, ám kövessék meggyőződésüket a kötelességteljesités hazafias buzgalmával és azzal a komoly megfontolással, hogy minden becsületes embernek mélyen kell érezni, és viselni is kell tudni azt a nagy felelősséget, mely a közpályán elfoglalt véleményért, hazájával, embertársaival és saját lelkiismeretével s emben mindenkit egészmértékben megillet és terhel.

De a politikai meggyőződés: egy dolog; a politikai mozgolodás: más dolog. Állásánál és értelmiségénél fogva igenis kell, hogy a lelkész politikai meggyőződéssel birjon s azt saját szavazatával kifejezésre is juttassa.. Azonban a lelkészi állásnak ugy belső természete, mint értelmi sulya egyenesen kizárja a politikai mozgolódással járó izgalmak megengedhetőségét s a korteskedéstől el nem választható szenvedélyek fölkeltését.

Már pedig lelkészeink egy része már is korteskedik, sőt akad olyan is, ki nem átalja azt az alaptalan gyanusitást világá szorni, hogy az udvarhelymegyei egyesült ellenzák az ugynevezet „néppárt“-hoz tartozik: akkor a lelkészek ezen része a korteskedés legsajnálatraméltóbb fajtáját üzi; mert egyfelől valótlant állit — tehát nem az igazságot szolgálja, másfelől, miután a „néppárt“ törekóései a legmerevebb kathlikus állásponttal vannak összeforrasztva: gyanusitásával egy eddig nem ismert tényezőt viszen a harczba, hintegetvén a ref. hivek között a vallásfelekezeti gyülölködés veszélyes és utálatos magvát.

A közpalyán minden embert és minden pártot akként tartozunk megitélni, a miként magát beszédei, iratai és cselekedetei — tekát közszerepelése által bemutatja. Ennél több jogunk nincs sem az egyén, sem a párt irányában. A ki tullépi a jogosult biráletnak ezt a határát: akarva, nem akarva beletéved a feltevésnek, gyanusitásnak, valótlanságnak, sőt még a rágalomnak is a hinárába. Ebbe a szerencsétlen hinárba tévedtek azok, kik az udvarhelymegyei egyesült ellenzéket a néppártiság hirébe akarják keverni

Minden józan eszü ember tudja, — hogy a néppártnak három jellegzetes vonása van, Egyik, hogy a felekezetisséget nemcsak belevegyiti a politikába, de sőt ennek fölébe helyezi; másik hogy az osztrákoknak igazságtalan közjogi és közgazdasági követeléseivel szemben hazafias ellenállást tanusitani nem akar; harmadik, hogy kizárolag votum szerzési okokból hajlandoságot mutat azokkal a nemzetiségekkel is szövetkezni, melyek a magyar állameszimének nyiltan bevallot ellenségei.

Már most, a ki fontolóra veszi, hogy az udvarhelymegyei egyesült ellenzéket az országos függetlenségi és nemzeti pártok vezérfiai alakitották meg: azonnal átlátja, hogy nem igaz beszéd, mintha az ellenzék egy sátor alatt árulna a néppárttal; mert nem igaz, hogy ezen ellenzéknek bármelyik tagja is a néppártnak emlitett három jellegzetes eszméjét helyeselné vagy elfogadná.

Ha most, mikor a választások ideje még tudva sincs, a ref. lelkész urak egyrésze már is a meg nem engedett fegyvert fogja a kezébe és gyanusit, csak hogy vádolhasson és vádol, csak hogy tévedésbe ejthesse hiveit: kérdjük, hová fajulhat a fegyverek mentelensége majd annak idejében, a harcznak égető tüzében?

Nem, tiszteletes urak, ez igy nincsen a maga rendjén. Ismételjük: kövesse a maga legjobb meggyőződését a lelkész is mert kevesebb joga bizony néki sincs, mint minden más polgárnak. De valótlant mondani sem szabad; mert több joguk sincsen, mint minminden más polgárnak. Korteskedni pedig teljességgel nem helyes. Az ügyet a maga válláserkölcsi valójában véve föl: nem is szabad. Templom és kortestanya e két hely összeegyeztetése lehetetlen. A palást tisztasága csak ugy őrizhető meg, ha nem visszük olyan helyre, a hol sárral is dobálóznak Pedig ezt a tisztaságot a tiszteletes urak kötelessége megőrizni!.. most inkább, mint valaha!

A melyik pap politikai pártoskodásban vesz tevőleges részt: a milyen mértékben számithat azoknak ragaszkodására, kik véle politikai véleményen vannak, épen olyan mértékben hülnek el tőle a más véleményen levők.

A pap korteskedése tehát nagy veszélyl jár az egyházra nézve.

Megtartani a hivekét hitükben, buzgalmukban, áldozatkészségüben és békéjükben: im ez a lelkészi kötelesség tizparancsolatja, Teljesitheti-e ezt egy kortes-pap? Nem vétkezik-é saját tekintélye ellen, ha a kathedrából beszélve e hordó tetejére mászik föl?

A kortes pap nem számithat mindenkinek ragaszkodsására és szeretetére. Az a vita, mely közte és más véleményü hive között fölmerült, feltétlenül meghozza a kölcsönös bizalmatlanságot, később az elégedetlenséget s végre a gyülölködést. Semmi indok sincs arra, hogy valaki inkább hidjen az egyházi beszédnek, mint a politikai beszédnek, ha mindkét beszédet egy emaertől hallja. A ki pedik kételkedik az egyik beszéd igazságaiban, annál inkább kételyek merülnek föl a másik beszéd igazsága iránt is. Igy dobja a kortes-pap a vallás igazságait a politikai fondorlatok zavaros serpenyőjében. Ki tudná megmondani, hogy merre billen ilyenkor abban a kis faluban az emberek lelkiismeretének mérlege? Szabad-e egy papnak a hivek lelki egyensulyát ilyen koczkázatoknak kitenni.

A politikai küzedelemben valamalyik fél legyőzetik mindenesetre, mert két többség nincs.

Akár mint győző, akár mint legyőzöttért viszsa kis templomába a falusi lelkész, valjon melyik kezével osztja ki az urnak szent vacsoráját; azzal-e, a melyikkel megvette hiveit, vagy azzal, a melyikbe fegyvert fogott hivei leverésére? Menekülés ebből a dilemmából nincs. Vagy, vagy. Vagy oltalmazni kivánja egyházát a lelkész a válságos idők viszontagságai között vagy nem. Ha nem: akkor csak hitvány here módjára él a szent küpünek századok munkás szorgalmából összegyült erkölcsi és vagyoni értékéből és nem érdemes a lelki pásztor diszes állására és nevére. Ha igen: akkor óvatosan kell tartózkodnia a politikai korteskedéstől, mert ő képezi az összetartozandóság kapcsát: mert a kapocs csak ugy erős, ha a belé helyezett bizalom nincs megrendülve s mert a politikai elvek tusája, miként a rozsda a vasat, megőrli és ssétmállasztja az egyház és a hivek között a ragaszkodásnak, bizalomnak és szeretetnek ezt a kapcsolatát.

Valóban sulyos időket és a protestáns egyház, de tul kell élnie a sulyos időket, maradjanak tehát önök a katherán tiszteletes urak, mikor szükség van reánk ott leszünk mi is munkálni anyaszent egyházunk javára s meg fogják látni önök, hogy a régi áldozatkészség és összetartás ujra, feleled, fel kél a régi hitbuzgóság ismét, s zsufolt templomainkban lelkesült hivek serege énekli.

Erős várunk nekünn az Isten!!

A protestáns egyház érdekét komolyan és őszintén szivén viselő ev. ref. hivek nevében.

Székely-Udvarhely, 1896 aug. 1.

Az udvarhelyi ev. ref. egyházmegye
több egyházi
és világi tagja.

Ujra Lukácsiu ügye.

Kolozsvár, aug. 22.

A „Tribuna“ csütörtöki számában közzéteszi Dredeanu Eugeniu, Lukácsiu káplánjának rég igért levelét, melyben az Lukácsiu szinváltozásáról határozott tényeket hoz fel. Eddig ugyanis Dredeanu csak egy egy sürgönyben értesitette a „Tribunát“ Lukácsiu tetteiről, most azonban nyilt levélben támadja meg azt.

Ime a levél forditásban:

„Mindenekelőtt ünnepélyesen kijelentem, hogy való tényeket irtam és nem hazugságokat és igy mindezeket továbbra is fenntartom, kivéve egyet. (Ezen egy „Lukácsiunak“ elnöklése a milleniumi ünnepélyen, ő ugyanis abban nem vett részt.)

1. A milleniumi iskolai ünnepély tekintetében lelkiismeretesen kinyilvánitom, hogy az megtartatott. Babanu Vazul tanitó tartotta meg tanitványaival május 17-én d. u. $1^1/_2$—3 óráig, a conpetens felebbvalók által előre meg állapitott programm szerint.

Hogy ezen ünnepély valóban megtartatott, mind a mellett, hogy alólirott nem vett részt benne, hivatkozom a fentnevezett tanitóra, ki délelőtt személyesen megmondotta nekem, hogy megfogja ezt tartani, köteles lévén erre és délután 4 órakor vecsernye után mint ő maga vallotta be nekem, ezen ünnepélyt megtartotta.

És ugy hiszem, hogyha a tanitó ur jellemes ember, nem fog késni ezt nyilvánosan is bevallani, csak Lukácsiu atya befolyása ne tartaná vissza, eltagadva az igazságot és igy megmentve igazgatóját. Azonban azon esetre is ha ő mindent tagadna, én minden, állitok, mert saját szemeimmel láttam az iskolás gyerekeket, a mint könyvekkel a honuk alatt mentek a fennt jelzett időben iskolában és ezeket állitom papi becsületemre.

Azon ünnepélyen dr. Lukácsiu lelkész, mind a mellett, hogy odahaza volt nem vett részt, mint később értesültem, mi azonban keveset érdekel.

Égbekiáltó azonban azon bün, melyet dr. Lukácsiu elkövet azon hazugság által, — hogy azon milleniumi ünnepély alkalmával nem volt odahaza Laczfaluban, hanem Montpellierben, mivel az egész világ tudja, hogy ő május 11 én délbe érkezett meg Laczfaluba Montpellierbe való utazásból. Máj. 14-én, Áldozó csütörtökön misét szolgáltatott a laczfalusi templomban, máj. 17-én ismét misét szolgáltatott ugyanott, május 18-án elnökölt az iskolavizsgálaton, a hol én is jelen voltam.— Mindezen dolgok való tények és én ezeket eskü mellett bizonyitom.

2. A felekezeti iskoláknak az állam részéről való segitése tárgyában a gyülés ápril 23-án délelőtt és délután tartatott meg Dánfalván.

A gyülésen a tényleges esperes elnökölt.

Ezen a gyülésen dr. Lukácsiu, mint iskolai igazgató állami segélyt fogadott el, — hogy ezen segély valóban elfogadtatott, hivatkozom az esperes urra, a gyülés elnökére, Demeter Mihály, Suráni Gyula és Ceontea Demeter lelkészekre, azután a biró és körjegyzőre, kik mind jelen voltak.

Mind el kell ismerjék és el is fogják ismerni, hogy dr. Lukácsiu az államtól segélyt fogadott el.

Végül pedig hivatkozom az azon alkalomkor felvett és a többi jelenlevők által sajátkezüleg aláirt jegyzőkönyvre...

3. Lukácsiunak a „Tribuná“-ról való nyilatkozatának bizonyitására hivatkozom Ceontea Demeter lelkészre. Ő előtte nyilatkozott Lukácsiu oly borzasztólag a „Tribunáról“ a télen, mint legjobb barátja előtt. Nekem pedig Ceonta D. mondotta személyesen, midőn Nagybányán találkoztam vele, Mindent elmondott a „Tribunáról“, mint Lukácsiutól hallottakat és nem mint az ő individuális véleményét.

És ezt határozottan fenntartom és bizonyitom papi becsületemre és hiszem, hogy szükség esetén Contea sem lesz képes eltagadni az itt előadottakat, hanem eltekintve a belső viszonytól, mely közte és Lukácsiu között van elfogja ma is mondani azt, a mit akkor elmondott nekem. És ezt követeli bárkinek becsülete.“

DREDEANU EUGENIU
Laczfalu káplánja.

Ez azon levél, melyhez a „Tribuna“ azon nagy reményét köti, hogy leálczázva a kétszinü hamis játékos papot, annak tekintélyét tönkre fogja tenni. Bizonyos benső öröm tükröződik vissza a „Tribuna“ hasábjain, látva Lukácsiu kritikus helyzetét, mely határozott bukással fenyegeti az egykor istenitett martirt. Ezeket látva, önkéntelenül is igaznak találjuk azon hirt, hogy Lukácsiu egy uj „Tribuna“ kiadhatásán fáradozik, mely uj „Tribuna“ politikája ugyanis — Lukácsiu állitása szerint — soha sem fogja czélra vezetni a nemzeti érdekeket, ő ugyanis más uton keresi ezen czél elérését és ezen ut a magyarokkal való kibékülés.

Igy gondolná ezt az ki tisztában van a helyzettel, azonban a „Tribuna“ elveti Lukácsiunak a vádjait, ez meg a „Tribuna“-ét, a nélkül hogy a helyzetet tisztáznák, a nélkül, hogy napvilágra jönne a valódi igazság.

Mi czélja van a „Tribunának“ Lukácsiut fenntnevezett tetteiért hazaárulással vádolni? — és mi czélja van Lukácsiunak a „Tribuna“ ellen dolgozni? — ezen két kérdés merül itt fel, melyekre a választ talán magok sem tudják megadni. Tény az, hogy azok, kik valamikor karöltve haladtak egy kitüzött eszményi kép (a nemzeti ideál) felé, most halálos ellenségek. Ugy tünnek fel, mint két egy koncz felett veszekedő eb, mert lehetetlen minden érdeknélkülinek tekinteni e harczot, lehetetlen elhinni azt, hogy oly magasztos czél vezetné őket, mint az állitólag „elnyomott, vérig sértett oláh nemzetnek jóléte.“

Egy egész ország, sőt több egész Európa érdekkel lesi a dolog kimenetelét.

Lukácsiu vádolva van azzal, hogy 1.) megengedte, hogy egyházközségében az igazgatósága alatt lévő iskolás gyermekek milleniumi ünnepet üljenek (mint most értesüllünk, téves volt azon hir, hogy Lukácsiu maga elnökölt volna ez ünnepélyen); 2.) hogy az oláh iskola számára az államtól segélyt fogadott el, annak nemzeti és vallási érdekeinek mellőzésével vagy azoknak épen feláldozásával és 3.) hogy a „Tribuna“ ellen, mely az oláh nemzetnek szószólója áskálódik, azt hamisan vádolja és minden alapos ok nélkül ellene agitál.

És mit válaszol mindezekre Lukácsiu:

Elismeri, legalább hallgat arról, hogy a „Tribuna“ ellen dolgozik, de határozottan kimondja, hogy abban az időben, midőn a milleniumi ünnepélyt tartották, ő nem is volt odahaza, a mit azonban Dredeanu, mint leveléből láttuk papi becsülete és eskü mellett tagad; az iskolának állami segélyezéséről pedig igy nyilatkozik: „Hogyan tudja egy oláh elhinni vagy csak fel is tételezni rólam azt, hogy én képes volnék elfogadni, kérni vagy várni segélyt az államtól az oláh iskola részére annak nemzeti és vallási érdekeinek mellőzésével, vagy épen feláldozásával?“

Másszóval, nagy szerénységgel hivatkozik arra, a mi valamikor volt, állit... állit, de semmit sem képes bizonyitani, a mi ugy tünik fel, mint egy haldokló kapkodása az élet után, melyet azonban a másik pillanatban elveszit.

Lukácsiu bukni fog, el kell buknia legalább a tények oda bizonyitanak s akkor az oláhok életében egy uj kor fog kezdődni, mely biztosan jobb lesz az eddiginél.

Ezen reménynyel altatja nemzetét a „Tribuna“, hagyjuk szegényt álmodni és álmában egy jobb jövőt remélni. Mi, mint jó szomszédok és testvérek, szivből kivánjuk, hogy: „Hosszu legyen álmod s kicsiny csalódásod.“

Renegát.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Szamosujvári levelek.

V.

Több helybeli kereskedő egy közkereseti társaságot alakitott, különböző nemü, főleg nyers terményekkel való üzletek folytatása céljából.

A korábbi baromvásártéren történt épitkezések következtében, uj vásártér lett kiszakitva a vasut melletti területből.

A közelebbről lefolyt nyári országos vásár alkalmával piaczunkon általában lanyha irányzat mutatkozott.

Értesülésünk szerint egy magyarhoni grófi család hitbizományának birtokosa, valamint egy tekintélyes és dusgazdag keleti örmény államférfiu is, városunk környekén birtokot szándékoznak vásárolni.

A folyó év nyarán első izben történt nálunk kisérletezés törökországi fajdinnyék termesztésével; egyelőre kicsinyben, de a jövőre sikert igérő eredménynyel.

Az ezredéves országos kiállitásban körünkből is számosan vettek részt ugy is mint kiállitók, ugy is mint a kiállitás látogatói.

Iparosaink a helybeli országos fegyházban üzött némely iparágak erős konkurenciája által kenyérkeresetükben érzékenyen érintve és akadályozva érzik magukat.

Városunk közforgalmi érdekeinek előmozditása tekintetéből igen előnyös és általán óhajtott haladást képezne, a már régóta engedélyezett, de mindeddig csak „pium desiderium"-ot képező mezőségi, (vagyis a kissármás-szamosujvári) aránylag rövid és könynyen létesithető szárnyvasutnak mielőbbi kiépitése is.

Tisztviselőink javadalmazásának fokozatos felemelése közelebbről szintén tárgyalás alá került; s oly módon nyert megoldást, hogy nem szünt meg a remény, miszerint az részbeni ujitás sem fogja maga után vonni a város által eddig csak hiréből ismert községi adókivetést, vagy adósságcsinálást.

A szamosujvár-kérői gyógyfürdő saison-ja kellő élénkséget mutat; főleg a helyi és közelvidéki vendégek látogatása folytán.

Az uj állami főgymnáziumi emlékkőletétele, a kultuszminiszter rendelete folytán, alkalmi ünnepélylyel lesz egybekötve.

A szamosujvári görög katholikus püspök elismerését fejezte ki egy helybeli örmény polgárnak (Papp Antalnak) a gyulatelki gör. katholikus templom részére nyujtott kegyes adományért.

Társalkodó-egyleteink a Kaszinó és a Kör egyesülése iránt a tárgyalások annyira haladtak, hogy annak tényleges keresztülvitele már nemsokára bevégzett tény leend.

Magyar nyelven szerkesztett örmény havi szemlénk — az „Arménia" — csinos kiállitásu és érdekes tartalmu milleniumi füzetet adott ki, augusztus hónapra.

Vadászati egyletünk közelebbről tartotta meg rendes évi tisztujitó közgyülését.

Három fegyencznek sikerült, a helyi orsz. fegyintézetből, a szabadban végzett munkaközben megszökni; de csakhamar kézrekerültek, s az intézetbe visszaszállitattak.

A Szamos folyó mellékén egykor létezett római telep helye történeti emléktáblával jelöltetett meg.

A „Szamosujvár" czimü társadalmi hetilap javaslatba hozta városunk utczáinak és köztereinek ujabbi, alkalmas elnevezésekkeli megjelölését.

Helybeli gör. kath. polgártársaink esperesi templomot készülnek épiteni a belvárosban, az e czélra általuk egybegyüjtött pénzalapból.

Hitéletünk köréből kiemelem a mikolai rendszerint tömegesen látogatott bucsujárást, s az örmény kath. egyház legidősbb lelkészének (Papp Tivadarnak) az idei őszre kitüzött ünnepélyes aranymiséjét.

A helyi dalzene egylet, valamint a fuvózenekar támogatására a városi közgyülés egyenként nyolczvan forint segélyt szavazott meg.

A vásárügy rendezése, illetőleg vásárrendtartási szabályzat kidolgozása, továbbá a korcsma-, és a rokonterméketü üzletek szabályozása iránti tárgyalások még folyamatban vannak.

Mükedvelőink társulata a közelebbről lezárt számadások eredménye szerint több, mint nyolczszáz forint (gyümölcsözőleg elhelyezett) vagyonnal, s a mellett hétszáz forint értékü felszereléssel bir.

Az igazságügyi ministerium rendelkezése folytán országos fegyintézetünk kebelében, kriminalisztikai hivatalos czélokra fényképező állomás szerveztetett.

A posta- és táviró hivatal eddigi helyiségei, a forgalom igényeihez mérten kibővittettek, s czélszerübb átalakitást nyertek.

Házi szegényeink segélyezéséről a város évenként, a külön e czélra rendelt pénzalapból rendszeresen gondoskodik; s azonkivül a szegény segélyezést egyéb czimeken is törekszik előmozditani.

A város-alapitó püspök szobrának felállitása céljából országos gyüjtés terveztetik, melynek támogatására a katholikus püspöki kar, a dolog természetéből kifolyólag, könnyen megnyerhető leend.

Második gyógyszertár engedélyezése iránt ez évben is történt kisérlet, de a kérelem a város részéről ujolag elutasittatott.

Lunkai.

Fogarasból.

Statáriumszerü védekezésre jutott Fogarason az állategészségügy. Pár nap alatt szigoru rendeletek járták be Fogarast és környékét, hol nagy mértékben elterjedt már az állatragály. Van sertésvész, a szarvasmarháknál száj és körömfájás, a havason is pusztul egy-egy juh. Az igavonók e miatt jászolra vannak kötve, a havas alatt a szénát buzát s egyéb takarmányt kün veri az eső, a gazdák elvannak keseredve, az összes házi állatok el vannak zárva, csak a lónak szabad kün járni, Fogaras nagyközség főbirója még a kutyákra is napról napra uj rendeleteket doboltat ki, most már lánczon sem szabad hordani őket, azonkivül szájkosarat is kell rakni nekik. A tejárusok, kik nem hallották még a rendeleteket, meglepetve siránkoznak, hogy a rend őrei, nagy hirtelen csak kiöntik a tejöket. A szigoru rendeleteket helyén valóknak látják az emberek, csak azon botránkoznak meg, hogy olyan későn ébredtek fel a hivatalos személyek, mert a pestis már régebb fellépett itt-ott szórványosan s ha előbb rendeztek volna zárlatot az illető szükebb körü helyeken, nem terjedt volna ugy el s most nem lenne oly nagy a baj s az az emberek kára. Általános a panasz és megbotránkozás a hivatalos személyek iránt, kik kényelmet, önző magatartást s basáskodást tanusitanak lépten nyomon s a lakosság életérdekével nem sokat törődnek, nem felejthetik az emberek a fogarasi millennáris bandériumot sem, melynek az alispán, (Kapocsáni), főbiró (Jankovits) stb. voltak a vezérek s magok féle embereket választattak magok mellé, négyezer frtot szavaztatva meg közköltségnek, holott ajánlkoztak, kik saját költségükön mennek; s a 4000 frtos bandérium, mint mindig későn ébredő, Budán is elaludt s nem vett részt a maga helyén, hiába kiáltották a F. betünél: Éljenek a fogarasiak, — mert ott már Gömörmegyeiek voltak s ezek tiltakoztak, hogy ők fogarasiak volnának.

Azt mondják, avval védekeztek, hogy lovaik nem voltak megpatkolva, s egyik másik leszotyogott róla a tulságos jó élettől s a budai vöröstől (de ez talán nem igaz). Ezért az elaludt bandériumért az őszi közgyülésen heves felszólalásokra készülnek többen az oláhok közül, mert nem is talál négyezer frtot elutazni oknélkül.

Méltán utálhatja a nép a pöffeszkedő de hig agyvelejü előljáró urakat, kik kicsinyes önérdekeikkel s hiuságaikkal vannak csupán elfoglalva, mikben első szerepe van a főispánnak, ki a napokban is érdekesen mutatta be magát két finánczuak. Két szegény finánczfáradtan érkezett a fogarasi sétatérre, s leült pihenni. Épen ott sétált el a főispán s elkeseredett a méltatlanságon, hogy a finánczok nem állnak fel neki s nem köszönnek. Kérdőre vonta őket a tiszteletlenségért. Ezek nagy hajlongások között jelentették ki, hogy nem tudják kihez van szerencséjök. Nó hát tudják meg felelé, én B. G. főispán ur vagyok, stb. (miért is nem adnak a főispánoknak is valami katonacsákót, hogy minden halandó álljon fel előtte három lépésre). A két tudatlan finánczot most a szemlész tanitja móresre.

Ez a szerencsétlen megye ki van állitva kormányzó férfiakkal. A képviselője is az a hires Mikszáth K. a ki még hiresebb iró, a ki száz mondatot irt együtt 3—4 száz szóval a puliszkáról s az ugorkáról három ezer forintért, a nagyságos képviselő ur megjelent Fogarason választói között, hogy tisztelegjenek neki, de egyszer már ezt is megunta s a középkereskedelmi iskola tanári karának d. e. 11 órára adott kihallgatást, de fél 11 órakor hirtelen elutazott s ott hagyta leendő tisztelgőit, mint szentpál az oláhokat, s eszébe sem jutott maga mentésire valamit felhozni.

Nem lehet egészen csudálkozni, ha a rosz közigazgatás miatt, henczegő hivataloskodás miatt az egész kormányt s általán a magyar rendszert megutálja az oláh is s annak tulajdonitja nyomoruságát s beszél az oláhországi boldogságról s a leendő dákoromániáról.

Kolozsvári polgárság adója.

(Vége.)

Tárgyalás augusztus 24-én.

Dézsmacsür-tér.

Brunner Izsák szeszgyár 85 frt 63 kr. Friedman Mendel stráfszekerss 26 frt. Szakálas Jánosné mosási vállalat 12 forintot. Feszt Sándor mészáros 102 forint 80 krajczár. Feszt Sándor marhakereskedés 278 frt 50 kr.

Papp-utcza.

Czigori József fuvaros 19 frt. Papméder Istvánné szülésznő 10 frt 12 kr. Papméder István egyes fogatu bérkocsi 13 frt. Weinberger Hermanné szatócs vágottfa pálinkaárus 16 frt. Takaró Ferencsné szatócs, ital dohányárus 14 frt 10 kr. Pap István kenyérsütő 14 frt 80 kr. Pap Mihály kömüves vállalat 24 frt 50 kr. Pap Mihály tehenész 4 frt. Fazakas János kömüves vállalat 52 frt 54 kr. özv. Nagy István kömüves vállalat 18 frt id. Nagy Istvánné füstölt hus árus 14 frt 10 kr. Bihari Gyula mészáros székálló 11 frt 80 kr. Moldován Páterné kenyérsütő 8 frt. Hirsek Herman személyfuvaros 17 frt. Hirsek Herman és Fiseh Adolf szeméthordási vállalat 84 frt. Simon József tehenész 7 frt. id. Orosz János szénhfü bérlet a várostol 10 frt ifj. Vrannai Istán csizmadia 14 frt. Debreczeni Sándor hentes mészáros 60 frt 70 kr. özv Szabó Lajosné szülésznő 15 frt. Grünstein Abrahám egyes fogatu bérkocsis 7 frt. Grünstein Abrahámné kenyérsütés 15 frt 25 kr. Krémer Ignácz szatócs vágottfü itl dohányárulás 20 frt. Székely Mihály építészetj vállalat cserepező palafedő ipar 93 frt 38 kr. Predenczki Károly czipész 13 frt. ifj. Dávid György libakeresk 7 frt 70 kr. Major Mihály két egyes fogatu bérkocsi tulajdonos 13 frt. Major György libakereskedő 8 frt. Marosán Demeter ács 14 frt. Havadi András kettős fogatu bérkocsis 13 frt. Szilágyi János egyes fogatu bérkocsis 7 frt. Tyorán Kosztán porondhordó fuvaros 5 frt.

Eperjes-utcza.

Veres Józer elvette Kertész Józsefnét szatocs, ital, dohányárus 14 frt, Tamástyik Uendeliu Syolcz kereskedő 34 frt 80 kr. Zajácz Jakab csizmadia 12 frt 50 kr. Ilyés József czizmadia 18 frt. Nucz Miklós egyfogató bérkocsis 7 frt.

Lázár-utcza.

Ifj Orosz Jánosné hizott libaárulás 6 frt 63 kr. Szappanyos Sándor fodrász 15 frt. Oltyán József kettős fogatu bérkocsis 13 frt. Moldován Istvánné süteményárus 7 frt 75 kr. Kovács Ferencz ács 16 frt. Deretei Ferencz ács 16 frt. Richter Antal bádogos 20 frt. Lázár Gyorgy kömüves 16 frt 50 kr. Lázár Györgyné kosárkötő 8 frt

Eperjes-utcza.

Teleczki Jakab téglahordó fuvaros 7 frt. Kolb Adolf szatocs, fa árus, ital és dohányárus 35 frt 60 kr. Szilágyi József ácsmester 16 frt 40 kr. Török Márton egyesfogatu bérkocsis 14 frt. Ous Klemencz János porondhordó fuvaros 4 frt, Szabó Sándorné kocsonyafőző 6 frt 50 kr. Grün Pál szatócs, fa, ital, dohányárus 20 frt.

Apor-ntcza

özv. Kovács Mihályné gyümölcsárus 5 frt. Simon Izsákné szülésznő 4 frt 32 kr, Balha Mari vetemény és gyümölcsárus 3 frt 50 kr. Gyulai János porondhordó fuvaros 5 forint.

Csertőrő-utcza.

Asztalos Mártonné kenyérsütü 8 frt 50 kr. Gombos Mártonné hizott liba ölő és eladó 8 frt. Goldberger Hermánné majorság és tojás keresk. 8 frt. Szakács János fuvaros 7 frt. Keller Márkus szatócs, fa, ital, dohányárus, kenyérsütő 38 frt. Andrásofszki Dániel timár 15 frt 20 kr. Aron Mihály szeszgyáros 115 frt, Abrohám Izsák tollu szedő 8 frt 70 kr. özv. Benkő Józsefné veteményárus 3 frt 40 kr. Banyhó György csizmadia 13 frt 90 kr.

Csermalom-utcza.

Korbai Gusztávné, szülésznő 10 frt 26 kr, Kis Pál Sándor porondhordó fuvaros 3 frt 25 kr. Bogdán István kényérsütő 34 frt 71 kr. ifj. Varga Dániel és Babos Sándor papirlemez gyár 55 frt 50 kr. Jambrik Jánosné mosásvállalat 18 frt. Király Izsák szatócs ital. dohányárus, kenyérsütő 27 frt. Balog Imre mészárus 7 frt. Schellakker Samu kenyérsütő 8 frt, Schvarz Mózes szeszgyáros 95 frt 8 kr. Nuszbecher Herseh szatócs. italárus. 13 frt. Nuszbacher Hersch mészárus 30 frt 40 k.

MINDENFELE.

Kolozsvár, augusztus 24.

— **Tüzvész Györgyfalván.** Borzasztó tüzvész ütött ki Györgyfalva községében tegnap délután. E Kolozsvár mellett levő magyar községben 27 ház és gazdasági épület lett a lángok martaléka. A tüz vigyázatlanságból keletkezett és állitólag az oda szállásolt katonák okozták a szerencsétlenséget. A tüz lokalizálására kivonult a kolozsvári fizetéses tüzörség, a kolozsvári önkéntes tüzoltó egyletnek egy csapata, valamint a kolozsmonostori tüzoltóság. Nagy erővel fogtak a tüz lokalizálásához, a mi csak reggel felé sikerült.

A helyszinére a veszedelem hirére azonnal kiszállt Lázár István gr. Kolozsvármegyei alispán, továbbá Hankó Veress Károly főszolgabiró. A kár igen tetemes, mert az elpusztult épületek és gazdasági terményeknek csak nagyon csekély része volt biztositva.

A mentés munkájában egy század tüzérség is részt vett és derekasan közre működött.

A tüzvészre vonatkozólag egy másik tudósitónk a következőket irja:

Délután két órakor a falu közepén ütött ki a tüz, a Gombási birtokos udvarházával szomszédos telken, mely a község házától 4-ik ház volt. Állitólag az itt elszállásolva volt katona vigyázatlansága következtében keletkezett a gyulás. Az udvarokon felhalmozva volt széna, szalma, polyva pillanat alatt tüzet fogott és egy percz alatt 3—4 ház állt lángokban. A házak és gazdasági épületek nagy része szalmával, náddal volt fedve, s csak kevés volt zsindelylyel és deszkával, községi tüzoltóság a faluban nincsen. A községnek egyetlen tüzi fecskendője el volt romolva és sajnálták a költségeket a kiujitására. E miatt nem lévén használható fecskendőjük, tehetetlenül kellett szembe nézni a lakosságnak az észbontó katasztrófával. A szerencsétlenséget növelte az, hogy szél uralkodott, mely a 20-ik telekre is elszórta az égő polyvát és zsarátnokot. Magtárak, széna és szalma kazlak, egymásután fogtak tüzet és lettek a lángok martalékai.

A mikor a községi biró és esküdtek személyes bejövetelére a tüzoltóságok a kivonulásra rendeletet és értesitést kaptak, már 27 telek állott lángokban, ugyanannyi jómódu gazda minden vagyona ment tönkre s lett családjával együtt hajléktalan földönfutó.

A kivonult tüzoltók gyorsan szereltek és három fecskendővel törekedtek lokalizálni a tüzvészt.

Nehéz munkájukat reggel $^3/_4$5 óráig szakadatlanul folytatták. A községbeliek annyira elveszitették a fejüket, hogy a fecskendő körül segédkezni sem tudtak. A községben folyó viz nincs. A fecskendőket egyes telkek apró kutjaira szerelték. — A Gombás-ház telkének egy nagyobb kutja, mely inkább használható volt, majdnem megközelithetetlen volt a körülötte levő sár és méter mélységü lágy iszap miatt.

A kár meghaladja az **ötven ezer frtot.**

Az épületek közül kevés volt biztositva. Termények és takarmány egyáltalán nem volt. A 27 telek lakossága most jó emberek irgalmára és könyörületére vannak utalva. r. l.

— **Kossuth ünnep.** Holnap d. u. s este Lajos napja évfordulóján kegyeletes ünnepet rendez a kolozsvári honvédegylet, történelmi muzeum s Történelmi Lapok hiveiből alakult bizottság. Az ünnepély a torna-vivodában lesz, s kezdetét d. u. 5 órakor a történelmi muzeum megszemlélésével, mely a torna-vivoda emeletén van. A gyüjtemény megszemlélése után a vivóteremben jön a társaság, a hol Hajós Károly fog felteriteni, s kitünő italokat és hidegétkeket felszolgálni. A teremben megemlékezés történik Kossuth életéről s a hazában, valamint Amerikában való szerepléséről. A társas estélyen részt vesz özv. Pánkovszky Fe-

AZ „ELLENZÉK" TÁRCZÁJA.

1896. Augusztus 24.

Matyi.

— **Angol regény.** —

Forditotta: AMICA.

V.

(Folytatás.) (18)

— Igen.

— Kegyednek adjam? — kérdi Mira, mert a szép bokréta az utóbbi félóra alatt valósággal kellemetlen lett előtte.

— Köszönöm, szivesen fogadom! A férjem ugy fog csudálkozni, hogy miképpen jutottam hozzá.

Mira mosolyog, midőn a virágokat átadja.

Sohajjal gondolja, hogy ez által azok neki jó szolgálatot tesznek; mert értésére adják Andy urnak, midőn azokat meglátja, hogy ő mindent tud, — hogy látta a feleségét és nála volt.

Nagyon komolyan bucsuzik el Hunternétől, és mint ha álomba volna oly gépiesen találja meg az utját haza fele és megy fel a szobájába.

Ottan leül az ablak mellett levő alacsony karosszékébe, és üres tekintettel néz ki. — A szemei hirtelen az ölében nyugvó kezeire pillantanak, kezeire, melyek még mindig az Andy ur által küldött illatos kesztyükben vannak.

Hogy merészelt házas ember létére neki kesztyüket küldeni? Oly dühösen huzza le azokat, hogy a finom bőr több helyt elszakad, aztán a mosdó asztalhoz megy, kezeit a vizbe mártja s a legerélyesebb modorban mossa és dörgöli azokat.

— Oh, vissza jöttél? kiáltja Emma, az ajtót kinyitva, és kérdő mosolyal nézve be.

Igen, válaszolja Mira, kezeit egy durva törölköző kendővel dörzsölve.

— Nos, milyennek találtad Hunternét?

— Milyennek! — oh, ő nagyon szép!

És hálásnak látszott a beavatkosásoddért? Kérdé csufondárosan.

— Nem éppen — azt látszik gondolni, hogy jobb volna házasságukat Hunter urral tudatni.

— Miért, szükségtelen azt tenni; én ebben maradok.

— De az enyémnek olyan utálatos a szine, mondja Mira, ámbár nehány órával azelőtt el volt ragadtatva a ruhájától; roszszul érzem magamat ha reá nézek. Öt percz mulva lent leszek.

— Mondtam ugye, hogy epés szine van, jegyzi meg Emma diadalmasan, a mint az ajtót beteszi.

Mira szavát tartja és nehány percz mulva egy csinos halvány rózsaszinü ruhába öltözve lép a szalonba, melynek ujjain és derekán imitt-amott a hasonló szinü keskeny szalagok észbontóan lobognak.

Egyedül találva magát, a nyitott üvegajtón keresztül kilép a pázsitra és két vagy három rózsát szakit, hogy az övébe dugja. Mialatt ott van, a vaskapu nyikorog a sarkain, s Harry és a barátja jönnek be rajta.

— „Ismét itt vagyuuk!" — idézi Harry nehézkes élczczel. Bemehetünk az üveg ajtón?

— Minden bizonynyal, amennyire engem illet, válaszolja Mira mosolyogva. Emma a lábtörlő miatt a másik ajtón való bemenetelt pártolja. Csodálom, hogy az előszobában nem függeszt ki egy táblát ezzel a felirattal „Töröljék meg a lábukat" a hogy némelyik nyilvános intézetben látható.

— Ah, Emma egy elsőrendü háziaszszony! mondja Harry kenetteljesen, s a példálózásnak engedelmeskedve az ajtó felé megy.

De Slorombe ur keresztül megy a gyepen Mirához.

— Ugy látszik, hogy kegyed itt a testvérei kőzött jól és kényelmesen érzi magát, mondja nevetve.

Mira hideg bámulással fogadja.

— Slorombe ur, hogy érti azt? — kérdi Mira.

— Hm, azt hiszem, hogy van egy kis pénze?

— Nincsen, ő színészné volt!

— Színészné! Mily borzasztó! — kiáltja Emma.

Természetes, hogy Hunter ur soha sem fogja menyének elösmerni, de mit gondolsz, vajjon igazán meg vannak esküdve?

— Természetesen hogy meg, — erősiti Mira indulatosan.

— Szükségtelen e nagyon valószinü feltevésemért indulatba jönni.

Én részemről nem értem, hogy egy józan ésszel biró férfi hogy képes egy csinos arcczért a szép örökségét koczkáztatni.

— Azt hiszem, hogy szerette a leányt, mormogja Mira, lassu és kissé remegő hangon.

— Látszik rajta, hogy mindenféle bolondság kitelik tőle, mondja Emma gunyosan. Én eleitől kezdve mondtam neked, hogy van valami szemérmetlen becstelenség rajta; egy parányi önbecsérzettel biró férfi sem viselne oly borzasztó nagy karimáju ócska kalapot.

Mira nem válaszól, de a szája körül mosoly vonul el.

— Néhány percz mulva itt lesz Harry — folytatja Emma — és gondolatai a saját ügyeire térnek és félig-meddig megigérte, hogy Slocombe urat elhozza.

Azt hiszem hálásan fogadják, ha a thea mellé egy kis harapni valót kapnak. Tudom, hogy én éhesen jöttem haza a kerti mulatságból. Mert akármennyi pénzt költsenek reá, a frissitőkhöz mindig nehezen lehet jutni.

— Én nem vagyok éhes, mondja Mira.

— De azért a teázáshoz le kell jönnöd, sürgeti Emma gyanakodó hangon.

— Természetesen, volt a rövid válasz; de előbb más ruhát veszek magamra.

Emma bent van a házban.

— Én ezeket értem, — dadogja Slocombe ügyetlenül.

És a mint beszél, Orlandó ur egy szép piros virágokkal megrakott rózsafára mutatott.

— Mily szép öntől engemet a rózsafához hasonlitani! — mondja Mira, kissé gunyos mosolyllyal.

— Azonban most már látom az ön által jelzett hasonlatosságot: mert rózsa szinü a ruhám.

— És a rózsák oly kedvesek! — mondja Stocombe ur.

— Némelyik igen, de nem mind, — válaszolja Mira: vannak olyan rózsáink — a melyeknek nincs kellemes illatuk, sőt vannak teljesen szagtalanok. Mai napság vannak oly érzékeny emberek, a kik nem türhetik a virágok illatát.

— Én részemről az illatosokat szeretem, — nyilvánitja Slocombe ur sokat jelentő tekintettel.

— Én is! — mondja Mira, a mint egy elnyilt rózsát levág s az alacsony keritésen keresztül az országutra kajit.

— Szabad egy rózsát kérnem? — kérdi Slocombe ur a legnyájasabb hangján.

— Oh, minden bizonnyal! — válaszolja Mira mosolyogva. Szakitson annyit a menynyi önnek tetszik! a tövisek miatt nem ajánlhatom magamat, hogy önnek azt a szolgálatot megtegyem.

Orlandó ur azt gondolja, hogy ő rózsája sincsen tövis nélkül, a mint egy kissé hosszu orral egy virágot választ a gomblyukába.

A teázáson tul vannak, Mira a zongorához ül és játszani kezd, de csak gépiesen, mig az ifjak az elmenetelükről kezdenek beszélni.

Ekkor Emma, a ki a természettől nagy adag erélylyességgel van megáldva, azt inditványozza, hogy Harryt kisérjék el az állomásig.

— Az igazat megvallva, egy uj befektetésről kivánok Harryval tanácskozni, — sugja Emma a hugának — és e tárgyról négy szem közt kell vele beszélnem. Tedd meg azt a szivességet és Slocombtól szabadits meg bennünket.

— Jó, én megteszem, — válaszolja Mira mélységes sohajjal, — ha nem várja meg tőlem, hogy beszéljek hozzá.

Slokombe Orlandó egyike volt azon boldog önelégült egyéneknek, a kik szeretik a saját hangjukat hallani, és soha sem fogynak ki a beszédből s ha közbe-közbe egy „Ah" — „igen" vagy „valóban"! — szóval felbátoritják, egy huzamban egy óráig — sőt hosszasabb ideig sem áll be a szája.

Már jóval ezelőtt, hogy a Cserfa-házhoz érkeztek, mely az állomás felé utjokba esik, a Mira szemei ugyszólva öntudatlanul néztek arra felé, és a mint azt meglátja, kisértetbe jön hátat forditani és haza szaladni, mert Andy ur az ő pongyola szürke kabátjában és széles karimáju kalapjában ott áll a kis vaskeritésre támaszkodva és a körülte levő tárgyakkal oly teljes összhangzásban látszott lenni.

76. (Folytatása következik.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

né urnő, menyei, unokái, társasá-, továbbá dr. Chester Ferencz ikai tanár, mint a társaság ven- Az estélyen lesz szavallat és ének, czélra megkérték a kolozsvári r tagjait és a polgári dalegyletet gjelenésre. A társas estély 10 óráig tartani. A kik a 15-iki estélyeket nem látogatták s részt akarnak, azok sziveskedjenek kedden d. u. áig az estélyen való részvételi dékukat Böckelnél kitett iven fel- zni, hogy a résztvevők száma előre tájékozódni lehessen.

— **Letartóztatott igazgató.** A kolozs- közuti vasut igazgatója Reményi Vilmos tegnap d. e. hirdette ki Reinbold Ar- vizsgálóbiró a kir. tábla itéletét. A má- róság, — mint értesülünk, — az első- gnak a részletes vizsgálat elrendelésére kozó részet helyben hagyta s csakis a lati fogságra vonatkozó rendelkezést o l- t a f e l. A másodbiróság végése ellen ban Sámi László kir. ügyész fellebbezést tett be, minek következtében az iratok Curiához fognak felterjesztetni. Addig a Curia itéletet hoz, a letartóztatott igaz- **továbbra is vizsgálati fogságban marad.**

— **Népünnepély.** Nagy szabásu népünne- rendeztek tegnap a kolozsvári vörös-ke- korház javára a sétatéren. A nép ün- mintegy 6—8 ezer ember, gyerek, ve- ett részt. A népünnepen a szokásos játé- és mulatságok mellett nagyon szép ke- ár verseny is volt. Nagy hatást keltett a kusz diszfelvonulása is. A népünnepen volt na, olasz és czigány zene, tamburások A nagy zene-bonát alkonyat beáltával játék váltotta fel, melyet Egri Szabó La- nagyon remekül produkált. A néptömeg- s a bevételről fogalmat nyujt az, hogy a járatnál 10 és 20 kros belépő jegyekből frtot vett be Inczédy Samuné urnő. A ház alapjára felülfizetett Székely-Keresz- ről Lászlóné Bartha Róza urnő 5 frt., Konz sor jogi tanár 1 frtot. A népünnepen fel- szét keltett egy toroczkói kisasszony, a szép metü és bájos Tamás Anna megjelenése, a családja társaságában, aranyos pártában nyörü toroczkói diszruhában jelent meg.

— **Elmentek a katonák.** A Kolozsvártt lomásozó közös és honvéd katonaság teg- p reggel 6 órakor elment a gyakorlatok- Az indulás előtt, midőn Mayer tábornok gjelent, a honvéd zenekar rá zenditett a mnuszra és a katonaság tisztelegve halgat- végig. Ezután meg indultak Felek felé a honvédzenekarral, mely velök megy egészen -Ludasig.

— **Jászai Mari — Kassay Vi- orné.** Budapestről irják: Jászai Mari as- ony, ki, hogy férjétől Kassay Vidortól el- válhasson, a katolikus hitről a református vallásra tért át ismét visszatért a katolikus gyház kebelébe. A Mátyás-templomban folyt a czeremonia a kora hajnali órákban. Az egyházi szertartás, melyet Vérzinger Károly apátplébános végzett, igén egyszerü volt. A katolikus anyaszentegyház tanai szerint a keresztség, eltörülhetlen bélyeget nyom a lélekre. És ha a megkeresztelt ember meg is tagadja egyházát, egy pillanatig se szünik meg annak tagja lenni. Azért most semmiféle szertartásra nem volt szükség. Jászai Mari egyszerüen kijelentette tanuk előtt, hogy ismét leánya a régi vallásnak.

— Hiszek egy Istenben . . . — hangzott a hitvallás a viszhangos falak között.

— És a Jézus Krisztusban . . . az egyedül üdvözitő katolikus anyaszentegyházban . . . az örök életben . . .

A hitvallás letétele után csandes misét mondott Vézinger apát Az áldozás után az oltárhoz lépett Jászai Mari, térdre ereszkedett és sok év óta ismét először megáldozott. Előzőleg már meggyont a müvésznő.

Miso után megható jelenet következett. Vézinger apát a következőket mondotta a müvésznőnek:

— Nagyságos asszonyom, hogy megmutassam önnek, mily nagy fotosságot tulajdonitok mai tényének oly nagy kitüntetésben fogom részesiteni, a minővel kevés ember dicsekédhetik. Én vagyok a szent jobbkéz őre — megengedem, hogy azt megcsókolja.

A müvésnő áhitattal csókolta meg az ereklyét.

Az áttérésnek nem a legérdektelenebb oldala az sem, hogy ezzel Jászai Mari és Kassay Vidor házassága a kánonjog szerint ismét érvényessé vált.

— **Grátz Mór**, helybeli evang. lelkész, egy heti időtartamra, a milleniumi kiállitásra utazott.

— **Székely vértanuk hamvai.** A kolozsvárt 1849. okt. 18-án kivégzett két székely vértanu hamvainak pihenő helyét csak egy öreg asszony özv. Pánkotzky Ferenczné urnő ismeri, A 82 éves matrona ma reggel menye társaságában Marosujvárról Kolozsvárra érkezet, hogy a honvédemlék bizottságának a helyszinén megmutassa azt a pontot, a hol a vértanuk pihenő helyei vannak. Az urnő e tárgyban a mai nap folyamán dr. Szöcsnét is felkeresi kinek birtoka közelben van a helyhez, hol a vértanuk kivégeztettek. Holnap d. u. fél három órakor történik a kirándulás a honvédemlék közelébe. A kirándulásben részt vesz Pankotzkyné gyermekei s unokáival továbbá a honvédegylet s a honvédemlék bizottság. A kirándulásra a rendezőség a közp. Szálloda valamint a New York, Hungária, angol királynő szállodák szivesek voltak omnibuszaira rendelkezésre bocsátani. E kirándulásban bárki részt vehet. A honvédemléktől a tornavivodához történik a visszatérés a tört. ereklye muzeum megszemlélése és a Lajos napi ünnepen való részvétel céljából A honvédemlékhez az indulás a belmagyar-utcza 13. sz. háztól Vincze István házától történik kocsikon és omnibuszokon.

— **Hatósági szemle.** A külmagyar utczában történt vasuti szerencsétlenség részleteinek megállapitása ügyében holnap d. e. a biróság a helyszinén szakértői szemlét tart. Egy teher kocsit állitanak a csonka vágányra s onnan elinditják, bogy megállapithassák a kocsi elindulásának lehetőségét.

— **Tanügyi értesitések.** A kolozvári keresk. akad. a jövő 1896—97-iki tanévre a beiratások f. évi szept. 1—4-in d. e. 8—12 óráig, az akadémia Sétatér-utczai épületében eszközöltetnek aug. 29-én a helybeliek és 31-én a vidékeikkel tartatnak meg a javitó és pótvizsgálatok. A tanév ünnepélyes megnyitása szept. 5-én d. e. 10 órakor lesz s ugyan azon napon az előadások is kezdetét veszik. Az uj tanulók iskolai bizonyitványaikon kivül ujra oltási és születési bizonyitványt is tartoznak felvételök alkalmával bemutatni. A kolozsvári kereskedői társulat által fentartott alsókereskedelmi (tanoncz) iskolában a jövő 1896—7 tanév. beiratások és potvizsgálatok f. évi szeptember hó 8-án d. e. 8—12 óráig eszközöltetnek a kereskedelmi akademia helyiségében, a tanitás szeptember 9-én veszi kezdetét.

— **Nyári tánczmulatság.** A tornavivodában kedélyes kis zárt-körü mulatság volt szombaton estve a Tornavivoda helyiségeiben. Az első négyest a társaság (20 pár) minden egyéb világitás nélkül a fényes holdvilág mellett az udvaron járta. A mulatság pompás jó kedvvel hajnali három óráig tartott. Ott voltak asszonyok: Dr. Asztalos Jánosné, Csiky Mihályné, Dax Adolfné, Geréb Mártonné, Hatházi Ferenczné, özv. Hilbert Károlyné, özv. Pap Áronné, Puskás Béláné, Póczi Mihályné, Polcz Rezsőné, özv. Veres Sándorné. Leányok: Asztalos Ella, Csiky Iduska, Dax Ilona és Vilma, Geréb Ilona, Hilbert Rózsika és Stefike, Hatházi Ilona, Pap Mariska, Polcz Irénke és Rózsika, Puskás Ilona és Mariska, Reschner Anna és Ila, Sztojanovits Mártha és Blanka, Szabó Emma, Veress Eta. Most is kitünt, hogy a tornavivoda nyári tánczmulatságok tartására sokkal alkalmasabb, mint a Lövölde.

— **Száz éves** emlékünnepet ül a kolozsvári sütő-munkások szakegylete a jövő hó 6-án. Ezt az ünnepet egy nagyszabásu tánczvigalommal ülik meg, a melyet a torna-vivodában rendeznek s mely alkalomra nagyon szépen fel fogják disziteni az intézet termeit és előcsarnokát. A sütő munkások száz éves évforduló ünnepén nagy közönség készül részt venni.

— **Elszámolás.** A „kolozsvári csizmadia ifjak társaskőre" által f. hó 16-án a tornavodában megtartott mulatságra tiszteletjegyeiket megváltották. A csizmadia társulat 5 frt 75 kr. Cserei József 5 frt. Klein David 3 frt, Dorogi Simon 3 frt. Tóth József 2 frt, Mamitza János 2 frt, Bene Imre 2 frt, Dömsödi Sándor 2 frt, Jakab Imre 2 frt, Balog Márton 2 frt 50 kr. Dézsi Gábor 2 frt. Szilágyi Károly 2 frt, zilahi csizmadia ifjak 2 ft, Nagy István 2 frt, Tóth Károly 2 frt, Banyikó István 2 frt, Straucz József 2 frt, Kovács Sámuel 2 frt, Csath Károly 1 frt 50 kr. Bankát István 1 frt 50 kr, Mán Károly 1 frt 50 kr, Tóth István 1 frt 50 kr, Haraszti Andrásné 1 frt 50 kr, Erdei Károly 1 frt 20 kr, Kőri Károly 1 frt 20 kr, Earkas Károly 1 frt 20 kr, Bardóczi Sándor 1 frt 20 kr. Győrke Gyula 1 frt 20 kr, Cserei Sándor 1 frt, Schwartz Dezső 1 frt, Drenyóczki András 1 frt, Bonczi József 1 frt, Deák József 1 frt, Zajácz Jakab 1 frt, Koleszár János 1 frt, Kelemen Gyula 1 frt, Kovács András 1 frt, Vrannai János 1 frt, Antal Márton 1 frt, Groisz József 1 frt, Sipos József 1 frt, Tóth Antal 1 frt, Groisz Károly 1 frt, Haraszti Károly 1 frt, Klész Ferencz 1 frt, Erdei György 1 frt, Reich Frigyes 1 frt, Márkon Sándor 1 frt, Kelemen Ferencz 1 frt 20 frt, Derecskei Mihály 50 kr, Simon Elek 50 kr. Felülfizettek: Takács Anna 30 kr, Pecskán Györgyné 20 kr, Tyiper Simon 20 kr, Érsek János 20 kr, N. N. 20 kr, N. N. 20 kr, N. N. 10 kr. A mulatságnak, mely szinte 50 frt deficzittel végződött, fele jövedelme a Mátyás szobor alap javára volt szánva. Ily körülmények közt az a jószándékkal kénytelen beérni.

— **Kossuth-szobor leplezés.** Szombaton leplezték le Ó-Moraviczán Kossuth Lajos mellszobrát nagy ünnepséggel. Várták a leplezési ünnepre Kossuth Ferenczet is s elmaradása lehangoltságot keltett. A vidékiek a függetlenségi képviselőjelt lóbogói alatt vonultak be Szivácziól, Gyulafalváról, Militicsről, Csonopláról és még sok más távoleső községből. A leplezési ünnep után tartott diszlakomán Hetessy ev. ref. lelkész, Csákvány Lajos községi biró stb. mondtak lelkes felköszöntőket.

— **Jámbor Mihály** tánczmester ujra megkezdette tanitásait városunkban. Jámbornak már is igen sok tanitványa van, mert tanitási módszere oly könnyü és kellemes, hogy mindenki a tánczmüvészet titkait igen hamar sajátitja el.

— **Pályázat.** A városi fizetéses tüzőrség lét számába egy hely megüresedvén arra f. évi augusztus 28-ig pályázat hirdetetik. A feltételek a tüzoltó laktanyán — a felügyelő urnál meg tudhatók. Kőrősy József f.-par. s tiszt.

— **Megy a honvéd-zenekar.** A kolozsvári honvéd-zenekar augusztus 25-én kedden öt napi tartozkodásra Marosvásárhelyre ér. — A zenekar Kolozsvárról gyalog megy Marosludasig, hol a beszterczei honvéd zászlóaljjal találkozva együtt vasutan folytatják utjokat Marosvássrhelyig.

— **Szamosfalván** 1896. aug. 8-án tartott tánczvigalom alkalmával felülfizettek: Br. Jósika Gábor 15 frt. Ákoncz Márton 10 frt. Ifj Tamási Péter 15 frt. Habertmann Rudolf 5 frt. gr. Lázár István 4 frt. Hankó Veress Károly 6 frt. Pollák Sámuel 4 frt. Tauffer Géza 2 frt. Román Károly 2 frt. Gál Antal 2 frt. Zsombori János 2 frt. Losonczi Albert, Gergely Albert, Andrásofszki Dániel, Mihályi Zoltán, Aszlán János, Puskás Béla, Tokos Zsigmond, Butka József, Panajott Sándor, Kanabé Ferencz, Pap Jenő, Bauch György, 1—1 frt. Pap Simon, Gross Tivadar 50—50 kr. Ioó Károly, Szabó Árpád, Papp Zoltán, Farkas Katalin 1—1 frt. Cs. Csiki Emánuel 2 frt. Szabó Ferencz 2 frt. Dr. Pávlik Sándor 2 frt. H. V. K.

— **A szászvárosi Kun-kollegium elöljárósága**, mint halljuk az idén is folyamodott a Szász nemzeti universitáshoz 3000 frt fenntartási segélyének, melyet élvez, 5000 frtra leendő kiegészitése végett. A szász főgimnáziumok az 50 es évek eleje óta élvezik — császári kegyes pátens folytán — ezen magasabb segélyt, mig a szászvárosi magyar gimnázium csak 1868 óta évi 3000 frtot. Az 5000 frt segély kilátásba volt helyezve ennek is akkora, a mikor 8 osztályu gimnáziummá fog kiegészülni, a mi 1880-ban be is következett. Azonban ismételt alázatos kéréseivel csak annyit sikerült elérnie, hogy egy párszor csekély évi 500—1000 frt rendkivüli segélyt kapott, a midőn az universitásnak, százezerek hullottak ölébe, többnyire a magyar kormány jóakarata folytán. A brassói gör. kel. oláh gimnázium már évek óta szintén 5000 frt segélyt élvez az universitástól, sőt a legtöbb szász gimnáziumnak évi segélye ma már a 7000 frton is jóval felül van, csupán az egyetlen, az övékével testvér magyar protestáns gimnázium az a melyet a szász irányadó urak még az oláh gimnáziumnál is kevesebbre tartanak érdemesnek. Az ügyet mindenesetre figyelemmel fogjuk kisérni és az universitásnak szeptember hóban lefolyó gyülései után beszámolunk olvasóinknak, hogy a dr. Müller püspök ur emberei, a kik mindjárt készek a tiltakozással, mihelyt a magyar tanügy nehány ideálistája nemzetibb irányu nevelést sürget, minő mértékkel mérnek a magyar kulturának.

— **Tanitók kegyelete Kun Kocsárd gr. sirjánál.** Az algyógyi földmives iskolában rendezett tanfolyam hallgatói és tanárai nap-nap után tartó mulatságokat nagykirálynnk országos ünnepségen megszakitva f. hó 20-án az intézetet alapitó nemes sirját, a jelenlevők meghatottsága mellett kegyelettel koszorusták meg. A sziklasirhoz a tanfolyam halgatók név szerint: Keresztes János, Bernád Lajos, Pára Pál, Neiman Károly, Kiis Ödön, Pap József, Mártin Bazil, Albáni Miklós, Bereczky Lajos, Szabó István, Lukács Eerencz, Szabó Mózes, Paáll Ferencz, Marosán Kornél, László Albert, Sazbó Sándor, Engel Márton, Stoja János, Kercsedi György, Pap János, és Széntimrei György a tanári kar vezetése melett, nemzeti zászlóval kivonultak. Az ünnepség kezdetét Neuman Károly tanitó szakszerü vezetése mellett a „Hymnus" elenekelésével vette, mire Bernád Lajos D.-Sz.-Mártoni áll. iskol. igazgató általános meghatottság közben egy szép beszéd kiséretében igen szép koszorut tett le a némes gr. sziklasirjára A kegyelet kifejezése „Szózat" elénekelése után ért véget.

— **Kis Jászai Mari.** S.-Sz.-Györgyről irják: „Egy hatéves leánykáról van szó, a ki még, természetesen, irni-olvasni sem tud, de a ki az előadó müvészetnek oly bámulatos fokán áll, — hogy az ember — ha saját szemeivel nem látná képtelen mesebeszédnek tartaná mindazt, a mi erről a fenomenális tehetségről a följegyzésre valóban érdemes. Ez a kis csöpnyi teremtés Hevesi Lajos leánykája, Toncsika, a nagy drámai jeleneteket, nagyobb szabásu költemányeket, monológokat, az előadás oly kiváló szinezésével, akkora bravourral szavalja, hogy értelemre velló technikájával egyik csudálásból a másikba ejti hallgatóit. A kedves kis ügyes gyermek rendkivüli tehetségét tegnap d. e. az iteni lap szerkesz őségében mutatta be, hól édes apja és testvére, Ida kiséretében jelent meg. Hevesi Ida a nagyobbik leány még csak 13 éves, szintén müvész már a maga nemében, mint kiváló zongorajátékos, nagy szenz ácziót keltett mindenütt, a hol eddig őt halgatták. Ez a müvész-család a napokban Tusnádon, Málnáson, Kovásznán mutatkozott be a fürdővendégekuek rendezett estélyeken s nagy óváczióbau részesitették. Sepsi-Szentgyörgyön szeptember első napjaiban alkalmunk lesz látni és hallani őket; előre is felhivjuk rájuk olvasóink figyelmét."

— **A király születésnapja.** Offenbányáról irják: a király ő Felsége legmagasabb születés napját, valamint Szt.-István első magyar apostoli királyunk emlékünnepét fényesen ünnepelte meg kis bányavárosunk is itt a havasok közepén. Mindkét ünnep előestélyén szépen ki volt világitva a régi kis bánya telep s mozsárágyuk dörgése közt járt kelt a közönség. Másnap kora hajnalban a rom. kath. templom tornyán méltóságteljesen lengett a nagy trikolór, hirdetvén a nap jelentőségét; 10 órakor pedig ugy a gr. keleti, mint a gr. kath. és róm. kath. templomokban ünnepélyes isteni tiszteletek tartattak, melyen az előkelőségek és a hazafias érzelmü csendőrség Kónya Sámuel őrmester vezetése alatt testületileg vett rész. Isteni tisztelet végén pedig mindkét nap, orgona kisérettel, hazafias lelkesedéssel, fennálva, énekeltük el az oly régi s mégis oly édesen csengő „Hymnust".

— **Nagy tüzvész Tőketerebesen.** Sátorlja-Ujhelyről telegrafálják, hogy Tőketerebesen pénteken nagy tüzvész ütött ki, a mely gyászba és nyomorba döntötte a lakosság egy részet. Hat házat hamvasztott el a tüzvész, melléképületeikkel együtt és a lakóházak pusztulása szászhusz családott tett hajléktalanná. A tüzikár igen nagy, a termés nagyrésze elhamvadt a csürökkel együtt. A tüz keletkezése okát még nem tudják.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék" táviratai, telefon tudósitásai, és sürgöny-levelei.)

Apponyi nyilatkozata.

Budapest, aug. 24.

Apponyi Albert gróf tegnap Somorján fontos politikai nyilatkozatokat tett.

Saághy Gyula tartotta beszámoló beszédet.

Apponyi hosszasan nyilatkozott a nemzeti párt politikai akciójáról.

Kijelentette, hogy a milleniumi ünnepségek idején hallgatott, mert nem akarta az ünnepet rontani.

Beszélt a kvótáról és a választásokról.

A kvótánál a bajt nem a belátás hiányában keresi, hanem a jellemszilárdság hiányában.

Követelni kell, hogy a magyar termelés érdeke olyan védelemben részesüljön, mint az osztráké.

A nemzeti párt a kiegyezést nem ellenzi, ha a magyar érdekek védelemben részesülnek.

A kvótát **emelni nem szabad**, mert mi sokkal jobban érezzük a mezőgazdaságiválság bajait. mint Ausztria.

A quota emelése ellen — ugymond Apponyi — mindent el kell követni.

A koronát nem szabad ebbe a küzdelembe bevonni.

A jövő választásokról szólva, azt mondja, hogy a mostani korrupciós állapotoknál megmosolyogják a tiszta választásokra irányuló törekvéseket.

A fuzióról megjegyzi, hogy mindenkinek kezet nyujt, a ki a haza javára munkál, **de politikai hitehagyottsággal sohasem kiván kormányra jutni.**

Püspök változás.

Bpest, aug. 24.

Hir szerint a pécsi püspökségre Steiner székesfehérvári püspök van kiszemelve.

Széchen Antal kalála.

Budapest, aug. 24.

Széchen Antal gr. a főrendiház tagja Ausseban szivszélhüdésben meghalt.

Kormány válság.

Budapest, aug. 24.

A kormányválság foglalkoztatja ismét a lapokat. Dániel Ernő kereskedelmi miniszter a kiállitás bezárása után azonnal demisszionálni fog, mert a kormánypárt viczinálistái — s ezek tudvalevőleg többségben vannak boldog hazánk e pártjában — a Miklós Gyula esete óta nincsenek megelégedve vele. Utódjául állitólag Láng Lajos exállamtitkár volna kiszemelve. A bécsi „Deutsches Volksblatt" többet tud egy magyar kollegájánál és azt mondja, hogy az egész Bánffy-kormány valószinüleg már szeptemberben lemond. A lemondást nem parlamenti okok idézik fel az emlitet lap szerint, hanem az, hogy a korona már kormányralépte óta sem nézte jó szivvel a Bánffy-miniszteriumot. Ezért is nem nagyon válószinü, hogy a liberális pártnak legkevésbé rokonszenves tagját, Szilágyi Dezsőt fogja megbizni az uj kotmányy megalakitásával.

Nemzetközi békekongresszus.

Budapest, aug. 24.

A képviselőház egyik termében tegnap dr. Jókai Mór és Josipovich Géza elnöklete alatt szükebb bizottság tanácskozott a szeptember 17—22-ig Budapesten tartandó nemzetközi békekongresszus részleteiről és előkészületeiről. Az eszmecserében résztvettek; Ormódy Vilmos, Mogyoródy ezredes, Mátyus Arisztid dr., Sárnai dr., Kende Lajós és Kemény Ferencz titkár, a ki a sürgős és végleges megoldást igénylő intézkedéseket részletesen előkészitette. A részletes napirend legközelebb magyar és franczia nyelven fog kinyomatni. Külföldről, különösen Franczia-, Angol-, Olaszországból igen számosan, száznál többen jelentkeztek már eddig is. A bécsiek szeptember 15 én külön hajón érkeznek. Magyar tagok részére a kongresszusi részvételi dijat 1 frtban állapitották meg, hogy a részvétel minél tömegesebb legyen. Az előreláthatólag tekintélyes költségek részbeni fedezésére a tagokat önkéntes adakozásra is fel fogják szólitani. E czélra Türr István elnök, a ki e napokban érkezik Budapestre, 100 frtot küldött; az értekezlet alatt pedig Jókai mór 100 frtot, Josipovich Géza és Ormódy Vilmos pedig 50—50 forintnyi összeget ajánlottak fel. Az előkészité bizottság ezentul naponta ülésezik.

Nagy jég-verés.

Moór, aug. 23.

Szombat estve fél 9 órakor borzasztó jégverés pusztitotta el Moór fehérmegyei község határát. Tizenhat perczig hullott a galambtojás nagyságu jég és elverte a körüllevő szőlőhegyek termését mind.

A kárt másfél millió frtra teszik.

A mélyebben fekvő részekről még ma is szekérszámra hordják el az eső által odamosódott jeget.

Olasz tanulók Budapesten.

Budapest, aug. 24.

A milanói müegyetem hatvanöt hallgatója B r i o s c h i szenátor és tanárnak vezetésevel e hó 27-én Budapestre érkezik a kiállitás és a főváros meglátogatására. A budapesti egyetemi ifjuság nagy fogadásukra készül, viszonzásául annak a szives vendéglátásnak, melyben K o s s u t h Lajos halála alkalmával az olasz diákok részesitették a Turinban járt magyar egyetemi ifjakat.

Főszerkesztő:
BARTHA MIKLÓS.
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

Nyilttér.

Fürdői utamról hazatérve tisztelt pacienseimnek ismét rendelkezésükre állok, délelőtt 9—12-ig, d. u. 2—5-ig fogmütermemben, — Jókay-utcza 3. sz. I. em.

FEKETE ANTAL,
müfogász.

(3—3)

Szülők figyelmébe.

A kolozsvári hat osztályu izr. elemi leányintézetben, hol **zongora** és **franczia** nevelőnő is alkalmazva van, vidéki gyermekek **teljes ellátásra** és tanitásra szerény feltételek mellett elfogadtatnak.

Felsőbb iskolát látogató növendékek is elvállaltatnak.

Értekezhetni lehet **Belközép-utcza 51. sz.** alatt az emeleten.

3—3

Mélyen tisztelt hölgy-közönség!

Midőn már száz meg száz helybeli ugymint vidéki tisztelt hölgyek tőlem a női ruha szabást **2 óra alatt** tényleg megtanulták; és a legnagyobb elismerőileg nyilatkoztak iránt am, — hivatkozva arra, hogy már több mind 3 hónapja, hogy Kolozsvár városában tanitok, — a mai felhivásom oda irányul, hogy a még tanulni óhajtó hölgyeket felhivjam ezen még egyszer kinálkozó alkalomra. És egyuttal kérem a nagyérdemü hölgyközönséget, hogy ne vonják kétségbe, hogy valaki 2 óra alatt szabni tanulhasson, már annál is inkább, mert e l s e m fogadom mindaddig a tanitási dijat, mig szabásom czélszerüségéről, valamint annak tökéletességéről megnem győződtek.

A tanitás kezdődik naponta délután pont fél három órakor.

A tanterem és czimem **belmagyar-utcza 42. sz.** — A tanitási dij személyenkét 5 frt. Háznál tanitani személyenként 6 frt.

Teljes tisztelettel

KOCH J. müszabász,
az „Európa" szabás feltalálója.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

HIRDETÉSEK.

Sz. **20004**—1896. tan. 612. (1—3)

Pályázat

a kolozsvári fa- és fémipari szakiskola és azzal kapcsolatos technologiai iparmuzeum építésére.

Kolozsvár sz. kir. város törvényhatósága a jelenleg polgári fiu-iskolának használt Nagymalom-utczai telkén a most fennálló épület lerombolásával egy fa- és fémipari szakiskolát s azzal kapcsolatos technologiai iparmuzeumot határozván építtetni; alólirt Tanács e munka végrehajtására irásbeli versenytárgyalást hirdet, s felszólitja az épitési vállalkozókat, valamint a szakiparosokat, hogy zárt irásbeli ajánlataikat legkésőbb **1896. évi szeptember hó 5-én déli 12 óráig** a városi Taáncs iktató hivatalához adják be.

Kikiáltási ár a kidolgozott részletes költségvetési előirányzatban megállapitott összes anyagár és munkadij, vagyis 86,037 frt 72 kr.; az ajánlatban ezzel szemben betü- és számjegyekben kifejezendő az a százalék, melyet a vállalkozó az összes vállalati árból leengedni hajlandó. — Az irásbeli zárt ajánlatok alólirott Tanácshoz czlmezve, lepecsételve, s a fenti összeg 5%-ával, mint bánatpénzzel ellátva adandók be.

A részletes árlejtési és szerződési föltételek, valamint a tervrajzok és költségvetések a hivatalos órák alatt megtekinthetők Dr. Szabó Gyula előadó, városi tanácsos ur hivatalos irodájában Kolozsvártt (városház I. emelet 9., 10. szám.)

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsától 1896. évi augusztus hó 22-én.

Losonczy János,
helyettes polgármester.

Sz. **19,955**—1896. tan. 599. (3—3)

Hirdetés

(a városi Redoute földszinti részének haszonbérbe adásáról.)

Kolozsvár szab. kir. város Tanácsa közhirré teszi, hogy a városi Redoute földszinti helyiségei **folyó évi szeptember hó 5-én reggeli 10 órától déli 12 óráig** a városház közgyülési termében tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatnak:

1.) A bérlemény áll 16 szoba és bolt, konyha, kamara és istálló s a baloldalon levő kis pinczéből.

2.) Kikiáltási ár 1090 frt.

3.) A haszonbéri idő kezdődik 1896. évi október hó 1-én és tart 3 évig, azaz 1899. évi szeptember hó 30-áig.

4.) Árverezők a kikiáltási ár 10%-át kötelesek bánatpénzül letenni.

Irásos zárt ajánlatok az árverés napjáig a városi Tanácshoz küldendők.

Az árverési feltételek és szerződési pontozatok megtekinthetők a városház 7-ik számu szobájában.

Kolozsvár szabad kir. város Tanácsának 1896. évi augusztus hó 14-én tartott üléséből.

Losonczy János,
városi tanácsos, h. polgármester.

CSÖDTÖMEG!

POTOM ÁRON!

KÁBDEBÓ ISTVÁN

csődtömegéhez tartozó

számtalan női- és férfi-árúczikkek

nagyban és kicsinyben

potom áron eladatnak.

Ugymint:

Ruhaszövetek, Saten és Cretonok, Vásznak, Szőttesek, Casánok, Barchettek, Posztó-, Hárász- és Selyemkendők, Paplanok, Nap- és Esőernyők, Miederek, Kesztyük, Topánok, Szabó-kellékek és számtalan itt elő nem sorolt tárgyak.

Kolozsvártt, Belmagyar-utcza 2. szám.

584. (6—12)

POTOM ÁRON!

CSÖDTÖMEG!

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váczi-körut 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánltatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2½ egész 12 lóerőig, továbbá járgány-cséplőgépek, tisztitó-rostak, kenkolyozók, kaszáló- és arató-gépek, borona, szénagyüjtők.

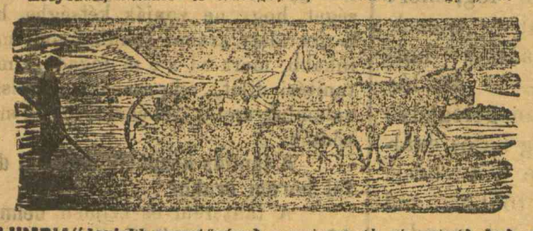

„COLUMBIA" a legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répavágók, kukoricamorzsolók, darálók, őrlő malmok.

Egyetemes acél-ekék és minden egyéb

2 és 3 vasu ekék gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

204. (21—26)

NAGY ÁRVERÉS!

180 darab olajfestményü kép

az illető festők elhatározása folytán

a városi Redout termében

minden áron

a szállitási költségek megkimélése végett el fognak árvereztetni.

Az árverés nyilvánosan, magasabb igéret és készpénz fizetés mellett, hatósági megbizott jelenlétében történik.

Kezdetét veszi **augusztus hó 27-én csütörtökön mindig reggeli 9 órakor** és folytatódik a következő napokon.

A festmények **folyó hó 26-ig (szerdáig)** általános megtekintés végett ki lesznek állitva s az igazgató jelen lesz, hogy a kivánt felvilágositással szolgáljon.

Az egyetlen alkalom **eredeti olajfestményü képek** vásárlására.

613. (1—2) AZ IGAZGATÓSÁG.

Egy magyar és román nyelvet biró

KERESKEDŐ

azonnal felvétetik

KARÁCSONYI SIMON

vas- és füszerkereskedésében

Ó-RADNÁN.

614. (1—1)

!!UTAZÓ VIGYÁZZ!!

TUDOMÁSUL! TUDOMÁSUL!

Az útazó és vidéki közönség

becses tudomására kivánom hozni, hogy **Beszterczén** a

„Magyar Király"-hoz czimzett

szállodát

a kor igényeinek kényelmesen és ujonnan berendezve átvettem, s azt ezután saját nevem alatt önállólag kezelem.

Legtőbb törekvésem leend az utazó és vidéki közönség kényelmes ellátásáról s a vendégek elszállásolásáról gondoskodni.

Az utazó és beszálló vendégek részére kifogástalanul berendezett

étterem is szolgál,

s **kitünő jó magyar konyhát** tartva, izletes ételek és tiszta, hamisitatlan italoknak olcsó ár melletti kiszolgálása által a legcsekélyebb igényeknek is pontos kiszolgálat mellett megfelelni képes vagyok.

Kőbányai sör is vendéglőmben mindig készletben van.

Besztercze, 1896. aug. hó. Tisztelettel:

611. (1—1) GOLDSTEIN ÁRMIN,
szállodás és kávés.

Kiadó lakások a Knauer-féle villában.

Egy 4 szobás és egy 3 szobás

konyha és fürdőkkel, vizvezetékkel, hozzá tartozókkal, külön udvarokkal és diszkerttel ellátva

folyó évi október hó 1-től kiadó.

Értekezhetni Id. Knauer Józseffel Belmagyar-utcza 23. házszám alatt.

Ezen kivül ajánlja a n. é. közönségnek nagy raktáron levő **takarék főző-kemenczéit** mindenféle nagyságban, nagy választékban tartok.

Ugyszintén mindenféle **lakatos épület-munkát** jutányos árak mellett elvállal. 615. (1—2)

Egyetlen és legolcsóbb forrás!

Brassói Czement főraktára! Debreczeni lisztek főraktára!

JÉGBEHŰTÖTT

RÉPÁTI, BODOKI és MATILD,

ugyszintén mindennemü más

savanyu és gyógy-ásványviz,

friss töltésü sör, kitünő asztali bor,

valódi (fagygyumentes) **Kárpáti Thea-vaj**

egyedülállóan

SEGESVÁRY és TÁRSAI

(Misselbacher J. B. utódai)

füszer, festék gyógyáru és ásványviz nagykereskedő czégnél

kapható. 452. (17—25)

Fertőtlenitő szerek, festék-áru!

Magyarország sok százra menő ásványvizei között a

„Giesshübli viznek egyetlen hasonlómása."

BODOKI

MATILD-FORRÁS

rendkivül szénsavdus és páratlanul tiszta égvényes savanyuviz.

Elsőrangu üditő és asztali ital,

a melynél tisztább, egészségesebb és kellemesebbet képzelni sem lehet.

Borral, cognakkal, gyümölcs-szirupokkal vagy tisztán magára használva a „Matild" viz igazán páratlan.

Gyógyitó czélokra használva: különösen **emésztési** és **vizeleti nehézségekben, gyomor, vese, hólyag** és **aranyeres bántalmakban,** valamint a **légzőszervek hurutos bántalmaiban** szenvedőknek e pompás viz használata **megbecsülhetlen!**

Mindig friss töltésben kapkató:

Kolozsvárt: **Segesváry és társai,**
Nagy-Szeben: Gyulafehérvár: Segesvárt: **id J. B Misselbacher**
Déván: **Balog Gyula,**
Szászváros on: **Németh János**
uraknál.

az ásványviz kereskedésekben és minden jelesebb vendéglőben.

Tisztelettel **GYÖRGY JÓZSEF,** a forrás kezelője.

(Háromszékmegye) **BODOK.** (Háromszékmegye)

548. (9—x)

ELŐPATAK

GYÓGYFÜRDŐN,

melynek több kiállitáson kitüntetett gyógyvize Európa legjelesebb bálneologusai által a világ legelső égvényes, vasas savanyuvizének jelentetett ki:

az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Ez ásványvizek különösen a következő betegségekben bizonyultak be biztos hatásuaknak: a gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorégés s a tulságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor és bélzsábában, altesti vérbőségben, vérpangásban, aranyérben, rásztkór és kedélykórban, máj és lépdaganatokban, az epe kivezető csöveinek hurutos bántalmaiban, sárgaságban, epekövekben, a pozsgerj s váltólázakból származott lépdagoknál, fejlődési sápkórban s az ezen alapuló hószám zavarokban, s különösen vérszegénységi állapotokban, a vesék és hugyhólyag hurutos bántalmaiban, kezdődő hugy- és fövénykő-lerakodás s hugykő képződéseknél, a méh idült tömüléseinél, dagainál, fehérfolyás, a nemi részek gyengeségeiben, angol kórban, köszvény- és csuzbajokban.

Az ásványviz használatával kapcsolatosan ujonnan berendezett **meleg- és hideg ásványviz-fürdők, friss kecske-tej, hidegviz gyógymód, massage, svéd tornászat** áll az azt igénylők rendelkezésére.

Van **orvos, gyógytár, távirda, posta. 600 szoba** áll a közönség rendelkezésére napi ár **60** krtól fennebb. A szobák árai **május 15-től julius 1-ig** és **augusztus 15-től szeptember 15-ig 30%-kal olcsóbbak.** Az éttermekben **nagyon jutányosan étkezhetni.**

Szórakozásul vannak **parkok, erdei sétányok, olvasó, zongora** és **társalgó termek, tornászat, csolnakázó tó, szinház, hangversenyek, bálok s kirándulások;** ugyszintén egy első rangu **czigány-zenekar.**

Vagyontalan betegek hatósági ajánlat mellett ingyen lakásban és gyógydij-mentességben részesülnek.

A bármily irányból jövő gyógyvendégek a **földvári** vasut állomáson szállanak ki, honnan az 1 óra távolságra eső Előpatakra magán- és társas kocsik szállitják a gyógyvendégeket; társas kocsin, ha csak egy személy jelentkezik **2** frt; több személynél személyenként **1** frt **30** kr. fizetendő. Egy magán-kocsi dija **3** frt. Ezen kocsikra jegyek a földvári állomásfőnöknél válthatók.

Minden megkeresésre utasitást és felvilágositást készséggel ad

Előpatak, 1896. május hó.

442. (20—20) **A FÜRDŐ-IGAZGATÓSÁG.**

Nyomatott Magyary Mihály nyomdájában Kolozsvárt, Belközép-utcza 33. szám alatt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.